

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 31.

V Ljubljani, ponedeljek 8. februarja 1926.

Leto I.

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. pritličje.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22.— Din, za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Dodelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2-25 Din. Pri večjem številu objav popust.

Izid volitev v Delavsko zbornico.

Delavska enotnost je zmagala! 29.300 glasov za našo razredno listo.

Pri volitvah za Delavsko zbornico je bilo ob zaključku skrutinija oddanih skupno sledeče število glasov:

Lista Združene delavske strokovne zveze Jugoslavije: 29.300.

Lista Jugoslov. strokovne zveze (klerikalci) 15.073.

Neodvisna delavska lista (demokrati, narodni socialisti) 8359.

Lista Slovenske delavske zveze (samostojni kmetje) 1057.

Lista socialnih demokratov (bertotovci) 2495 glasov.

V splošni skupini je bilo razposlanih po glavnem volilnem odboru krajevnim volilnim odborom 75.106 glasovnic, krajevni volilni odbori so dostavili 64.456 glasovnic; krajevni odbori so vrnili 10.495 glasovnic; izgubljenih je bilo 55 glasovnic.

Dne 1. februarja je bilo oddanih 15 glasov; 3. februarja 8209; 4. febr. 13.144; 5. febr. 16.094; 6. febr. 7831; 7. febr. 11.364. Od teh je bilo spo-

znano veljavnih skupno 56.284 glasov.

Naša lista je dobila v splošni skupini 27 mandatov.

Iz teh števk je razvidno, da so naše združene razredne strokovne organizacije prav sijajno zmagale.

Poraženi so klerikalci in vse ostale kapitalistične skupine, ki so šle vse brez razlike srdito v boj proti združenemu razrednemu delavstvu. Vse kandidatne liste, od klerikalne doli, so bile naperjene proti delavstvu, proti njegovim interesom in ciljem, proti njegovi enotnosti. Naš probujeni in združeni proletarijat je porazil in pogazil vse. Zmagal je tako, kakor so vsi ti njegovi odkriti in prikriti sovražniki najmanj pričakovali.

Prvič po štirih letih usodne razcepljenosti, mučnih notranjih sporov in razdorov je naš proletarijat končno zopet enotno nastopil — in že so prvi glasni uspehi tukaj. Delavska zbornica je njegova, v njej bo odločevala njegova volja, njegov interes.

Skoro 30.000 glasov je dobila delavska razredna kandidatna lista, 30.000 zavednih in zanesljivih vojakov šteje torej naša armada, armada združenega socialističnega revolucionarnega delavstva.

Velikega pomena je, da se je Delavska zbornica ohranila delavstvu, še večjega pomena pa je, da so te volitve pokazale, da živi v našem delavstvu jaka zavest, disciplina, požrtvovalnost, neupogljiva borbenost, neizčrpna vera v zmago socializma, v zmago proletarijata.

Še več: Ta volilni uspeh bo še bolj ojačil delavsko fronto, jo prenovil in konsolidiral do poslednje možnosti, ker bodo te volitve uverile po-

siednjega prebujenega in poštenega delavca, da je bilo delo za zedinjenje vsega našega razrednega delavstva potrebno in nujno, da se niso varali oni, ki so leta in leta češče ob najhujšem nasprotovanju lastnih pristavšev in prijateljev, delali na združitvi delavskih sil na osnovi marksističnega revolucionarnega razrednega boja, snovanja in pojmovanja, ter skušali ponovno in znova vpostaviti enotno fronto v naših organizacijah in v naši delavski politiki. Te volitve so potrdile pravilnost te načelne in taktične linije, potrdile so nujnost in umestnost te politike. Na tej osnovi in sledeč tej enotni liniji, treba sedaj graditi in krepiti naprej delavsko enotnost, konsolidirati delavske sindikate, prepojititi tudi duševno ves naš pokret s tem pravim, čistim, res marksističnim, res razrednim mišljenjem in hotenjem.

Te volitve so pokopale politiko oklevanja, oportunitizma, parazitizma, pučizma in razdiranja v delavskem gibanju, uveljavile pa politiko enotnosti, odločnosti, razredne zavesti ter ravne, dosledne, poštene razredne politike!

Naše delavstvo se je po štirih težkih letih uveljavilo na politični pozornici Slovenije znova kot močna odločujoča politična sila.

Hud poraz je doživela Slovenska ljudska stranka. Zastopniki te stranke so prvotno v svoji objestnosti zahtevali zase več mandatov, nego jim je šlo. Odkrito povedano, nam je bilo samo všeč, da sta klerikalno manevriranje in klerikalna nestrpnost pri pogajanjih izključile vsako možnost sporazuma, ker smo si želeli odkrite in čiste borbe z vsemi nasprotniki delavstva, da se vidi njihova in naša moč. Takrat so klerikalci kričali: „Angažirali bomo celo klerikalno stranko, vso njeno časopisje in ves njen aparat; vprašanje volitev v delavsko zbornico je za nas vprašanje cele klerikalne stranke.“ Tako se je tudi zgodilo. Poraza pa le niso mogli preprečiti. Njihov poraz pri teh volitvah, je zato že iz omenjenih razlogov hud politični neuspeh cele klerikalne stranke. Zlasti v tem političnem trenutku je ta hrupni poraz za naše klerikalce naravnost katastrofalen. Posledice se bodo kmalu občutile doma in v Beogradu. Prav je tako, in prav je, da so bile tudi vse ostale stranke po vseh pravilih tepene.

Čestitamo na tej sijajni zmagi vsem našim združenim organizacijam, vsem zaupnikom in delavcem, ki so v tej hudi in pomembni borbi s tako vnemo sodelovali.

Živela delavska enotnost!

Vladna kriza — državna kriza.

Belgrad, 8. febr. Narodni sporazum se lomi na vseh koncih in krajih. Vladna kriza je tako huda, da je pričakovati od trenutka do trenutka najbolj presenetljive izpremembe. V zadnjih letih smo imeli v Beogradu dosti hudih vladnih kriz. Vendar še nikoli ni bilo politično življenje v Beogradu tako razburkano, pozornost politične javnosti tako napeta, kakor te dni. Politika narodnega sporazuma je zrljajala do kraja poslednje vrste meščanskih političnih strank, ne izvzemši radikalne, v kateri so notranji razdori in nesoglasja tako huda, kakor še nikoli. Pašić molči — očitno ne ve, kaj bi povedal. Ljuba Jovanović pa nič več ne taji, da ne odobrava Pašićeve politike. Z njim je čedno število uplivnih ra-

dikalnih poslancev. Radić se pa medtem izprehaja po Dalmaciji in nima namena se vrniti še v Beograd, da si sta mu šla nasproti dva Pašićeva odposlanca, da ga spravita nazaj v Beograd. Jasno je sedaj, da je Radić s svojo prošlulo politiko narodnega sporazuma hotel le razbiti radikalno stranko in omajati Pašićev položaj. Priznati moramo, da mu je vsaj to uspelo. Radikali so v hudih medsebojnih borbah, Pašić ne ve kako in kam, Radić pa napada naprej radikalne ministre in radikalno vladno, ruši sporazum, in se pripravlja na volitve. Dvomljivo je, če se bo proračun sploh sprejel. Kaos in brezglavost popolna. Ta vladna kriza nosi vse oznake državne krize. Možna so najhujša presenečenja.

Ljapčeva vlada in zahteve bulgarske socialne demokracije.

Sofija, 8. febr. Izprememba vlade v Bulgariji vobče ugodno vpliva v Bulgariji. Širša javnost rezervirano pričakuje, kako bo nastopala nova vlada, ker se politično dejansko ni izpremenila.

V imenu socialne demokracije je izjavil v sobranju s. Rastušov, da zahteva njegova stranka: Odradbe za omiljenje gospodarske krize; najširšo amnestijo za vse, ki so

se udeleževali meščanske vojne, vzpostavitev pravnosti in svobode v državi, zagotovitev samouprave in volilne svobode; izvedbo učinkujoče socialistične zakonodaje in preskrbo nezaposlenih; zopetno uvelbo proporcionalnega volilnega reda, končno izboljšanje odnosov med balkanskimi državami in do velesil ter omiljenje reparacijskih in drugih finančnih bremen.

Spor med Italijo in Nemčijo.

Rim, 8. febr. Zaradi govora, ki ga je imel bavarski ministrski predsednik Held te dni, je stavil fašist Farinacci interpelacijo, na katero je odgovarjal včeraj ministrski predsednik Mussolini s silno aroganco. Zagrozil je Nemčiji, če bi podpirala bojkot proti Italiji zaradi tirolskih Nemcev, bo Italija odgovorila s kvadriranim bojkotom in eventualne represalije bo zavrnila s kubiranimi. Govor bavarskega min. — edsednika je nekaj nezasišanega. Italija ustvarja iz južne Tirolske Italijo, ker bi drugače imela tam državo v državi. Italija ne odneha v tej politiki niti za mezinec. Napravili bomo te kraje italijanske. Da, meje preko Brenerja je Italija zarisala roka božja. Nemci

v južni Tirolski niso narodno manjšina, ampak le etniška relikvija. Mnogo teh ljudi je ponemčenih Italijanov, ki jih hočemo zopet dvigniti do italijanskega ponosa, ostalo pa so ostanki barbarskih invazij od tedaj, ko Italija še ni bila taka sila, marveč le bojišče drugih držav zahoda in severa. Fašistična Italija je zmožna svojo trikoloro še dalje ponesti preko Brenerja, nikdar pa jo ne kloniti. Hočemo sicer ostati prijatelji Nemcev, toda le, če pridejo z dvignjenimi rokami in brez zahrbitnih namenov. — V provokacijo je Farinacci takoj pričel zbirati denar za spomenik Cesara Battistija v Bolcanu. — Res smo radovedni, kam dovede Italijo ta megalomanija.

Nemčija namerava vstopiti v društvo narodov.

Berlin, 8. febr. Državni kancelar je pred par dnevi sklical konferenco ministrskih predsednikov nemških držav in članov državnega kabineta, da se pogovore o znanje-političnem položaju. Na dnevnem redu je bilo vprašanje vstopa Nemčije v društvo narodov. Državni zunanji minister je

podal v tem obširen ekspozé, ki ga je državni kancelar izpopolnil s svojimi načelnimi izjavami. Zastopniki nekaterih držav so sprva imeli gotove pomisleke, in so se končno ugodinili, da store po svoji moči vse, kar more ojačiti položaj Nemčije v društvu narodov.

ČEŠKOSLOVAŠKA PRIZNA SOVJETSKO RUSIJO DE IURE.

Praga, 8. febr. Češkoslovaški minister zunanjih poslov dr. Beneš in sovjetski delegat Osjenko sta se te dni sestala, da določita formalnosti juridičnega priznanja Rusije s strani Češkoslovaške. Preokret pa je nastal pri pogajanjih med Rusijo in

Švico, ker Švica, noče ničesar popuščati.

PONAREJEVALEC — MORILEC.

Budimpešta, 8. febr. V javnosti krožijo vesti, da je v ponarejevalni aferi kompromitirani Schultz istoveten z morilecem Erzbergerja. Vendar preiskava ni dognala ničesar gotovega.

PROFESOR ZIGMUND EXNER UMRL.

Dunaj, 8. febr. Včeraj je umrl na Dunaju zdravniški znanstvenik fiziolog profesor Zigmund Exner v 80. letu starosti. V četrtek je imel še predavanje v Akademiji znanosti.

BREZPOSELNOST NA POLJSKEM.

Varšava, 6. febr. Število brezposelnih znaša sedaj 341.000. To število je doslej najvišje in vlada mora zato mesečno izplačati 10 milijonov zlotov. Dvomljivo je, če bodo te mere kaj dosti pomagale.

Ofenziva kapitalizma — nova vojna.

Precej let je že minulo po prosluleni verzijski miru, kjer je diktiral svetovni kapitalizem mir premaganem v svetovni vojni in vsem malim državam. Od tedaj je bilo že nešteto konferenc, ki so se vse bavile z »utrditvijo« svetovnega mira. Med pomembnejši taki konferenci spadata tudi genfska in locarnska.

Kljub konferencam za utrditev svetovnega mira, v katerem naj bi se narodi zopet gospodarsko, politično in kulturno razvijali, pa vidimo, da se po vsaki taki novi konferenci nevzdržna oborožujejo ravno tiste države, ki imajo na teh konferencah največ besede.

Za lajka je ta pojav nerazumljiv. Nerazumljiv zlasti zaradi tega, ker kapitalistično časopisje tem konferencam poje slavo in jih vseprek povečuje kot nedotakljivo svetost in iskrenost.

Nekaj časa pa že prihajajo v svet veseli, ki ne pomenijo utrditve mira, marveč utrditve oborožene sile dveh bančno-kapitalističnih svetovnih skupin, za katerimi stoje izrazito kapitalistične države kot žandar kapitalizma.

Svetovni kapitalizem pod vodstvom bogate Anglije in Zedinjenih držav ameriških se zavzema namreč za ustanovitev svetovne emisijske banke, ki naj bi vodila gospodarstvo svetovnega kapitalizma. Denar bi dala angleški in ameriški kapitalizem, evropske in sploh priključene banke bi pa pod vodstvom angleških in ameriških bankirjev ta denar investirale po svojih krajih. Načrt je zrasel na takozvanih mirovniških konferencah in povsem naravno je, da so tam sicer govorili javno o utrditvi svetovnega mira, tajno pa o tem, kako naj oboroženi ohranijo mir, toda ne v interesu razvoja narodov, marveč v interesu varnosti kapitalizma in v interesu zaslužnjena gospodarsko ruiniranega sveta.

Načrtu Angležev in Amerikancev se pa upira Francija, ker se boji za odločilni vpliv svojega kapitala, ki dominira v vzhodni Evropi in še tam v Orijentu. Poleg Francije sta doslej odločno proti taki emisijski banki Češko-slovaška in Poljska. Italija se je pa pridružila Angliji in Ameriki ter je tudi zaradi tega dosegla velike olajšave pri odplačevanju vojnih dolgov.

Z ustanovitvijo nameravane emisijske banke se stvorita iz kapitalističnih velesil dve fronti. Anglija in Zedinjene države z Italijo, ki bo žandar na Balkanu na eni strani, Francija in mala antanta na drugi strani. Slabotnejša Francija se bo pa morala nasloniti na primerne zaveznike, to je Nemčijo in obe na Rusijo. Francija že deluje v tem zmislu. Snovanje pakta balkanskih držav, zborovanje male antante v Temešvaru 10. februarja ter vedno naglašanje potrebe po zblizanju s sovjetsko Rusijo so dalekosežna inicijativa francoskega kapitalizma. Naravno je, da tudi Rusija ne bo nasprotovala zblizanju med evropskimi drža-

vami, ker s tem mnogo pridobi na vplivu pri odločevanju v svetovni politiki.

Iz razvoja dogodkov sledi, da dosedanje »mirovne« konference niso služile miru, sporazumu med narodi, marveč mnogo bolj oboroženju žandarjev v varstvo kapitalizma. Na sedajših konferencah govorijo diplomati o miru, o bratstvu med narodi, o svobodi v lepozvednih frazah, o miroljubnosti, o pomoči gospodarsko uničenim narodom, po hotelih in bufetih pa sklepajo s kapitalisti dogovore, kako bodo gospodarsko podjarmili soseda, svet, in kako bodo nabavili novega orožja.

Nastopata torej v kapitalistični družbi dve močni grupaciji, ki imata namen, druga drugo prekositi. Ker pa ti dve grupi držav predstavljata dve močni nasprotujoči si interesni smeri, pomenijo tudi vse konference teh držav in njih grupacija le pripravo na novo še grozovitejšo vojno nevarnost.

Našim čitateljem.

Petkovi številki smo zopet priložili čekovne položnice. Prosimo vse naše čitatelje, da se istih poslužijo ter poravnajo za tekoči mesec naročnino. Tiste pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da položnice zopet ohranijo za prihodnjico, ko bodo zopet nakazali naročnino, bilo zase, bilo za nove naročnike, ki jih bodo v svoji okolici pridobili. Zlasti pa ponovno prosimo vse one, ki so doslej dobivali naš list, a niso še poravnali naročnine za januar, da to nemudoma store, da uredimo račun in tako podpro naš list. Priporočamo obenem vsem prijateljem delavskega tiska, da delajo pridno in sistematično za tem, da nam pridobijo vsak mesec vsaj še po enega naročnika.

Uprava.

Pravijo...

Nabrane glasovnice, oddane glasove so v novi pa lepi dvorani okroglega urada šteli, prešteli.

Hitro so šteli, pravično pisali številke za to in za ono listo, za tega in onega kandidata. V žepu je Debeljak prinesel svoj mandat v obsežnem kovčegu so pripeljali svoje glasove teroristični social-komunisti.

Tudi neveljavni so bili nekateri glasovi. Za predsednika Mraka je glasoval zavarovavec, pa pfuj napisal social - komunistom. Pa tudi zdravnik Drobnič se je spomnil volilec-zavarovavec, ker je menil da Drobnič ne ve, da plomba ni luksu in ne špas zobobol. Za Tresoglavca je nekdo krstil Tersoglavca, za Kradosa je prekrstil drugi Kravosa, za Petka je tretji Svetka nazval, za Klopota je četrti Bernota imenoval. Sožalje k polomu so klerikalcem skoro vsi izrazili, stavili so tudi na žive, največ glasov je padlo pa le na teroriste socialkomuniste.

Tako so v krasni palači šteli, kakor so ti teroristi hoteli.

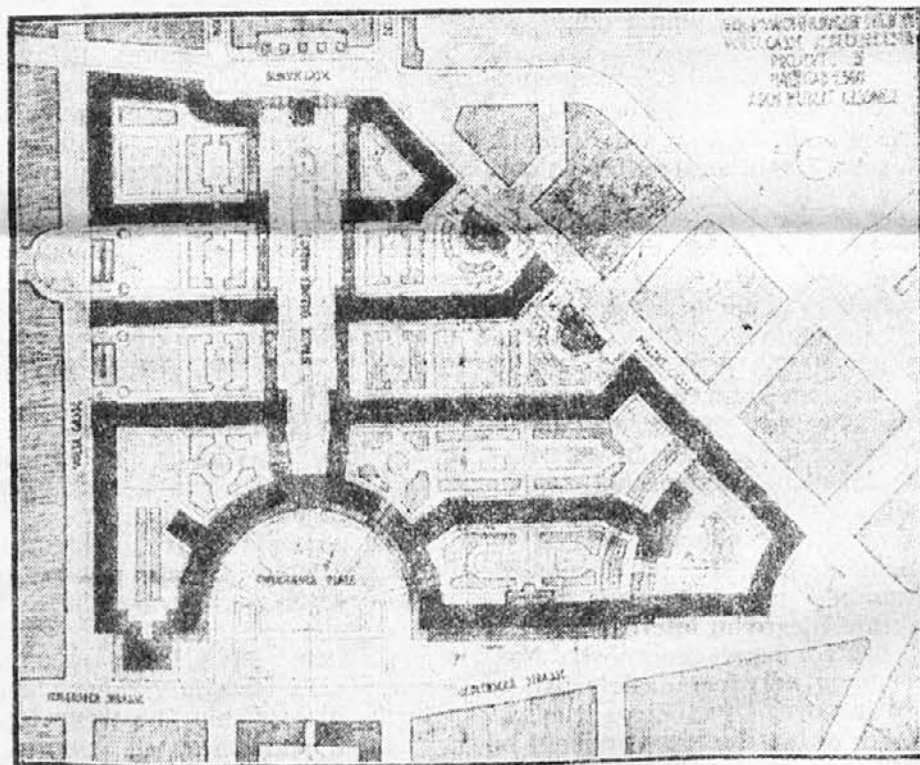
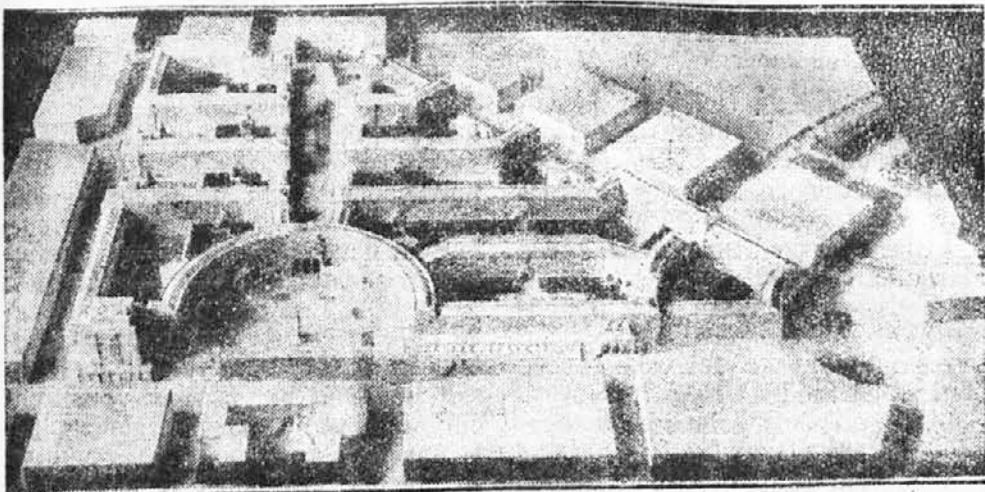
Kako rešujejo stanovanjsko krizo — na Dunaju.

Že večkrat smo pisali, kako rešujejo drugod stanovanjsko vprašanje ter primerjali nedelo naših občin in naših vladnih faktorjev v tem pogledu. Stanovanjsko vprašanje je tudi pri nas eno najtežjih in najmučnejših vprašanj. Na tisoče družin propada po naših mestih, vsled pomanjkanja stanovanj. To vprašanje bi se bilo lahko vsaj deloma že rešilo, da je bilo pri nas nekaj več dobre volje, nekaj več navadnega zavzemanja za najbednejše med najbednejšimi, za one, ki so brez strehe. In vendar niso bile gospodarske razmere pri nas take, da bi se ne moglo tudi v tem pogledu nekaj več storiti. Nobenega izgovora ni tukaj. Vsa krivda na tem vnebovpijočem stanju pada na naše vlade in na nedelo vseh naših vladajočih in odločujočih strankah. Dunaj je bil po vojni eno najbolj ogroženih mest, batj se je resno bilo, da sploh propade. Take krize, kakor jo je preživel Dunaj po vojni, ni prestalo še nobeno mesto. Naša mesta so gospodarsko procvitala, ko je Dunaj propadal v bedi in brezposelnosti. In vendar je Dunaj storil v teh kritičnih

letih prav mnogo tudi v smeri ublažitve stanovanjske bede — da ne govorimo o ogromnem delu dunajske občine na polju socialne politike. Kar so storili tam, bi mogli toliko laže vsaj sorazmerno storiti tudi pri nas. Toda na dunajski občini vladajo prezirani, zasmehovani in brezdomovski socialisti, pri nas pa velepatrijske, jugoslovanski svet osrečujoče meščanske stranke. Tem naj se zahvalijo navdušeni Jugoslavi, če so še vedno brez strehe. Kako dela socialistični Dunaj, nam pričajo spodnje slike. Na spodaj označenem prostoru bo zopet postavljenih 5680 novih stanovanj — poleg onih tisoč in tisoč, ki so bila že dozidana. Nastala bo tukaj cela nova kolonija s svojimi vrtovi in vsem modernim komfortom. Baš v delavsko najbolj zavednim okrajem, v Floridsdorfu bo nastala ta nova velika naselbina.

Tako delajo na Dunaju, seveda.

Pri nas pa, razen „Stan in Doma“ in onih stanovanjskih kompleksov, ki si bili dozidani za časa našega županovanja v Ljubljani — prav nič!

Načrt novega stanovanjskega parka na Dunaju, v Floridsdorfu, kjer se zida 5680 novih stanovanj.

Charles Dickens:

Božična pesem

v prozi.

Ce jih je hotel obdržati po smrti brezvestni stari stiskač, nadaljuje žena, „zakaj ni bil boljši v življenju? Če bi bil, bi imel koga, ki bi se brigal zanj, ko je umiral in ne bi bil izdihnil zapuščen od vsega sveta.“

„To je najresničnejša beseda, ki je bila kdaj izgovorjena,“ pritrdi gospa Dilberjeva. „To je božja sodba.“

„Želim, da bi bila malo težja,“ odgovori žena; „in bila bi, bodite uverjeni, če bi bile dosegle moje roke kaj več. Razveži to culo, stari Joe, in mi povej njeno vrednost! Povej jasno! Ne bojim se biti prva niti teh dveh. Dobro smo vedeli, da si pomagamo, preden smo se srečali tu. To ni noben greh. Razveži culo, Joe!“

A pogum njenih tovarišev tega ni mogel dovoliti. Mož v oguljeni črni obleki izvleče prvi svoj plen. Ni bogat. En pečatnik ali dva, natikalnik za svinčnik, dvojica gumbov za zapestnike in napsna igla neznatne vrednosti je vse. Stari Joe si ogleda in oceni vsako stvar posebej s kredo na steno, zaznamuje vsoto, ki jo je voljen zanj dati in vse sešteje, ko se prepriča, da je izvlekel vse.

„Tu je tvoj račun,“ pravi Joe, „in ne bi dal pol šilinga več, pa če bi me skuhali. Kdo je drugi?“

Gospa Dilberjeva je na vrsti. Prtiči in brisalke, deli obleke, dve starinski srebrni čajni žlički, dvojne klešče za sladkor in nekaj škornjev. Njen račun je napisan na steno na isti način.

„Ženskam dam vedno preveč. To je moja slabost in početje, ki me ugonablja,“ pravi stari Joe. „Tu je račun. Če bi me prosila še za vinar in pri tem vztrajala, bi se skesal, da sem bil tako darežljiv in bi pol krone odtegnil.“

„In zdaj razvij mojo culo, Joe!“ reče prva žena.

Joe poklekne, ne da bi ga laže odprl in ko razvozla celo kopico vozlov, izvleče veliko in težko balo temnega blaga.

„Kako imenuješ to?“ vpraša Joe. „Posteljni zastori!“

„Ah!“ odvrne žena smeje se in opiraje se na prekrizane roke. „Posteljni zastori!“

„Menda jih vendar nisi snela z obroči in vsem, kjer je ležal?“ vpraša Joe.

„To se razume,“ odgovori žena. „Zakaj ne bi?“

„Bila si rojena za srečo,“ dé Joe, „in dosegla jo boš.“

„Prav gotovo ne bom radi človeka, kakršen je bil on, roke zadržala, če mi jo je treba le iztegniti za čim, to ti lahko obljubim, Joe,“ odvrne žena hladno. „Ne lij vendar olja na odeje!“

„Njegove odeje?“ vpraša Joe.

„Čigave pa?“ odgovori žena. „Ni verjetno, da ga bo brez njih zeblo.“

„Upam, da ni umrl na čem nalezljivem? Kaj?“ poizveduje stari Joe, obstoji pri svojem delu in se ozre kvišku.

„Nič se ne bojte!“ odvrne žena. „Nimam ga tako rada, da bi se mudila pri njem radi takih stvari, če bi bil. Ej, le glej skozi to srajco, da te bodo oči bolele, a ne boš našel luknjice v njej, niti oguljenega mesta. Je njegova najboljša in lepa tudi. Uničili bi jo, če bi ne bila zame.“

„Kaj imenuješ njeno uničenje?“ vpraša stari Joe.

„Obleči jo njemu in ga v njej pokopati, da se razumemo,“ odgovori žena med smehom. Nekdo je bil tepca dovolj, da je to storil, a jaz sem jo zopet slekla. Če bombaževina za to ni dovolj dobra, ni za nič. Prav tako pristoji mrliču, grši ne more biti, kot je bil v tej.“

Scrooge z grozo posluša ta razgovor. Ko sedijo v gruči krog svojega plena v bornem soju brleče starčeve svetiljke, jih meri s takim studom in gnusom, da ne bi mogla biti večja, pa če bi kupčevali z mrličem sami nečisti duhovi.

„Ha, ha!“ se zopet zakrohota žena, ko izvleče stari Joe mošnjo denarja in jim naštete zneske na tla. „Vidite, tak je njegov konec! Spodil je od sebe vsakogar, dokler je bil živ, da je v korist nam, ko je mrtev! Ho, ho, ho!“

„Duh!“ pravi Scrooge trepetaje od nog do glave. „Vidim, vidim. Usoda tega nesrečnega bi bila lahko tudi moja. Moje življenje je na isti poti. Sveta nebesa, kaj je to?“ (Dalje prih.)

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 8.: »Naša kri«. A. Torek, 9.: Zaprto. Sreda, 10.: Akademija v počaščenju Prešernovega spomina. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri.

Ponedeljek, 8.: Zaprto. Torek, 9.: »Manon«, gostovanje g. Josipa Rijavca. Predstava v korist Udruga gledaliških igralcev. Izven.

Ljubljanska opera pripravlja premijero Wagnerjevega »Večnega mornarja«. Dirigent Balatka, režiser O. Šest.

Radivoj Peterlin Petruška: Znamenje. Znani naš pesnik, dobričina Radivoj Petruška je izdal zbirko svojih pesmi, ki nosijo svoj poseben znak Petruškovega individualnega gledanja sveta, človeka in sebe. Zbirka vsebuje nekaj poetskih biserov, ki ostanejo večno dragoceni za slovensko literaturo. Pesmi sicer niso novodobno pobarvane, niso izumetničeno našopirjene z modernističnimi navlakami, so odkritosrčno izraz našega Ahasverja, večnega popotnika bohema. Toliko ni nihče prepotoval izmed slovenskih literatov kot je prepotoval Petruška in nihče izmed naših literatov nima tolikanj občudloveskih vtisov kot Petruška. Verem drug — iz literarne mrtvašnice, cukrarnice na Poljanah, verem drug Cankarja, Ketteja in Murna v stradanju, v uganjanju in v gledanju, kot je Petruška, ni mogel in ni smel neresnično govoriti in zato so njegove pesmi karakteristično njegovega življenja in slovenskega naroda. Zdi se mi, da je njegova prezija za naše dni literarne praznote in molka resen klic k zdravemu pojmovanju naše razrvane čustvenosti in je resna in bogata zakladnica misli, ki naj prepajajo našega človeka. V pesmih se je Petruška razodel kot mladenič, vzljubil je svet, vzljubil je cesto in dekleta, mi smo pa vzljubili Petruško.

Kraljica z mrtvim srcem. Nekoč je živela kraljica, bila je napuhnjena in častihlepna. Vse se je je balo. Ona ni poznala milosti in je svoje preudane podanike vedno kaznovala z najostrejšimi kaznimi. Poznala ni niti ljubezni, zato je dobra vila postavila na prestol kot kralja osramočenega kočijaža in kot kraljico njeno kuharico. Ostali služabniki in služabnice so se izpreobrnil v kraljeviče in kraljične. Tudi novi gospodarji so brez srca in zasmehujejo bivšo kraljično. Kraljična, ki je odbila roko kraljeviča Zarišlava, se končno zave, da je tudi ona človek. Kraljevič jo reši in ona je zopet kraljica, dasi so jo prej ponižali v kuharico.

Igra, ki jo je spisal R. Pečjak, ki ji je glasbene točke zložil Anton Dolinar, založila pa »Podmladek Rdečega križa« in šolski oder »Vesne« na meščanski šoli v Trzinu, stane 15 Din, partitura pa 10 dinarjev.

Nov časopis. — Madžarski sodrugi v Vojvodini, ki so zelo agilni in disciplinirani, so začeli izdajati svoj lastni, v madžarskem jeziku pisani časopis. Prva številka prinaša zanimive članke iz delavskega pokreta, ter oklepe naših sindikatov na razredno zavedne delavce. Novega sobojevnika iskreno pozdravljamo. List izhaja v Novem Sadu.

I. Daszynski:

Delo je izvor vsega bogastva.

Mnogokrat se sliši, da je delo prokletstvo. Krasni gospej z belimi rokami je odvratno pristopiti h kovaču, čevljarju ali hlapcu, ker je zamazan od dela. Ona misli, da je človek s težkimi od dela poornelimi rokami ničvreden in grobian. Če bi moral tudi njen sin postati kovač ali hlapec, tedaj bi najbrže umrla od obupa. Na drugi strani pa hrepeni tudi siromašni človek za tem, da bi njegov sin postal zdravnik, advokat ali uradnik, samo da bi mu ne bilo potrebno tako težko delati. Od nekdanj je bilo točno delo omalovaževano in prezirano; plemić

ni n. pr. nikoli opravljal težkih del, tudi se ni bavil z obrtjo, niti s trgovino; kdor bi opravljal kako tako »vulgarno« delo, je bil sploh preziran od pristnega plemstva. Pa živi vendar vse le od dela, ker če bi ne bilo dela, bi morali sploh vsi brez razlike pomreti od gladi in nevolje. Črne in izmučene roke ustvarjajo in grade, upravljajo in vodijo promet in vzdržujejo možnosti napredka in civilizacije. One hranijo in lepšajo življenje in vzdržavajo celi ljudski rod. Vse bolj se morajo ljudje naučiti ceniti in spoštovati delo.

Prišel bo tudi čas, ko bo delovno ljudstvo — delavci, kmetje, mali obrtniki — uživali vse večje pravice, kakor pa različni lenuhi, ker bo le delo pravo merilo za pomen in korist človeka.

Socijalna zaščita — na Češkem.

Po daljših pogajanjih med Zvezo bančnih uradnikov in Zvezo čehoslovških bank je bila 28. dec. m. l. podpisana **kollektivna pogodba**, s katero so se potrdila dosedanja določila ter sprejelo še tole: 1. Izredna pomoč za l. 1926 se bo v isti višini plačala kot l. 1925, in to vsako četrtletje v enaki izmeri. (Doselej je to bilo poljubno). 2. Alimentacijske doklade za one uradnike, ki so se poročili do 30. septembra 1925, ostanejo kot so bile. Za one, ki se bodo poročili, se je določila doklada za ženo. Za doklade za otroke, iz zakonov, ki so se oziroma se bodo sklenili po 30. septembru, se pa niso mogli zediniti. To bo morala nova pogodba za l. 1927 urediti.

Zaupniki uradnikov so pogodbo odobrili.

Zaščitna pogodba za češke delavce, ki delajo v Franciji, se je končno med Čehoslovashko in Francijo tudi uredila, in sicer po vzoru one med Francijo in Poljsko. Iz Češke potujejo delavci na Francosko za delom; tam jih pa navadno hudo izkoriščajo. Sedanja pogodba določa paritetnost med češkimi in francoskimi delavci. Važno je tudi to, da mora odslej češki delavec nositi sam stroške za potovanje v Francijo. S tem se hoče predvsem doseči, da ne bi bil delavec povsem odvisen od francoskega kapitalista. **Ker je po francoskih postavah delavec toliko časa navezan na gospodarja, dokler mu ne povrne posojenih potnih stroškov.** Določilo se je tudi, da mora gospodar v slučaju delavčeve bolezni srbeti prvih 8 tednov bolezni sam za delavca.

Tako na Češkem, kaj pa naša država?

Križem sveta.

Metuzalem. Najstarejšega Turka, Zaro Agha, o katerem pripovedujejo, da je 150 let star, so imenovali v Carigradu za vratarja na mestnem magistratu, da ga rešijo pred pomanjkanjem in bedo.

Kako se je Caruso peti učil. Caruzova žena pripoveduje, da je bila vedno v skrbeh, kedar se nauči Caruso not in besedila svojih ulog. Nenadoma pa je začel nekega dne s študijem. Najprej si je izpral s slano vodo grlo, potem pa je šel v kopel; njegov sluga mu je prinesel nizek pult, na ta pult položil partituro, ki jo je bral tekom kopanja. Njegov spremljevalec pa je spremljal v sosednji sobi njegovo partituro na klavirju, Caruso sam pa je od časa do časa zapel. Po kopelji je potem prebral svojo pošto, prelistal tudi časopise nato imel za večer kratko vajo, nato pa šel zvečer po svoje uspehe slavo in denarje.

Koliko vulkanov je na svetu? Število vulkanov je moralo biti nekoč zelo veliko. Vsaj se še danes laliko sodi o 100.000 hribih in gričih s precejšnjo sigurnostjo, da so imeli nekdanj vulkanični karakter. Če so bili vsi ob istem času, je seveda drugo in nerešeno vprašanje. Danes pa poznajo le še 300 vulkanov. Najmanj vulkanov je v Evropi. V evropski celini imamo sploh le še en vulkan in sicer Vezuv. Zanimivo je, da se nahaja večina vulkanov na otokih ali pa ob morskih obrežjih. Tihi ocean je na primer kar obkoljen po vulkanih.

Zastrupljene ribe v Bodenskem jezeru. Redka nesreča je zadela nedavno ribji rod v Bodenskem jezeru. Pri Bregenski plinarni se je pokvarila cev, tako da je uhajal amonijak v jezero. Ker pa je amonijak za ribe hud strup, ki ribe takoj uniči, zato je plavalo pred Bregencem zadnje dni na tisoče mrtvih rib v jezeru.

Dnevne novice.

Klerikalizem se lomi. V klerikalni stranki so se zopet vneli hudi notranji razdori in boji. Le spretnosti v prikrivanju notranjih slabosti, ki je tipična za vsako cerkveno in klerikalno gibanje, je pripisovati, da ostajajo ta nesoglasja nepoznana širši javnosti. Dokler so bile na dnevnem redu volitve v Delavsko zbornico, so notranji spori v klerikalni stranki za silo mirovali, sedaj ko so volitve pri kraju, so pa naši klerikalci zopet hudo tepejo med seboj. Takozvana leva grupa, ki hoče pridobiti za klerikalizem tudi industrijsko delavstvo, je pri teh volitvah pošteno pogorela. Kapitalistično reakcionarna, versko fantastična skupina preganja sedaj klerikalne „socijalkomuniste“ še huje kot prej, češ, da je s svojo taktiko servirala stranki hud poraz ravno v najkritičnejšem političnem trenutku. Boje se pač za Korošcev ljubljanski mandat, zaveđajo se, da so te volitve močno oslabele klerikalne šanse tudi v slučaju bližnjih občinskih volitev v Ljubljani. Zaigrali so pač mladi, jeze se stari, polomija je že tukaj. Kako daleč že segajo ta notranja nasprotja priča dejstvo, da so celo klerikalne gospodarske organizacije že začele bojkotirati tiste klerikalne časopise in ustanove, ki služijo takozvanim Gosarjevcem. Glasilo Jugoslovanske strokovne zveze „Pravica“ objavlja to svojim pristajšem kar javno v svoji zadnji številki. Tu imate sedaj! Tudi naš klerikalizem se bo zlomil. Zapisano je. In to je tudi dobrna zasluga našega delavstva, k je pri teh volitvah prekrizal tudi po tej strani kapitalistično reakcionarne naklepe naših strank.

Podjetje „Saturnus“ v Mostah ima še vedno zaposlenih nekaj inozemcev, ki po svojem obnašanju in ravnanju z delavci služijo največjo grajo. Mnenja smo, da inozemci, ki so že zaposleni v naši državi, nikakor ne smejo in ne morejo uživati večjih pravic in oblasti kot jih uživa naše delavstvo, odločno pa trdimo, da je krivično od podjetja, če vzdržuje tako nastavljene inozemce, ki šikanirajo po nepotrebnem in krivično delavce kot dela neki obratovodja. Ta obratov. bi moral vsaj poznati obstoječe predpise soc. ministrstva. On pa terorizira delavce in delavke, če se mu zdi, jim na svojo pest podaljša delovni čas. Če se delavec ali delavka opravičujeta, jima zapreči z odpustom. Delavstvo tega podjetja, ki je itak slabo plačano, mora po zaslugi tega obratovodje plačevati vse poškodbe, tudi take, ki nujno prihajajo v poštev pri rabi orodja. Poškodbe za računava in odračunava kar pri izplačilu plače. Početje tega obratovodje in njegovega tovariša, presega že vse meje, ker delavstvo samo ni tolikanj močno, da bi se rešilo šikan teh dveh gospodov, kajti drugače mu preti odpust. Upamo, da se za razmere poznanimi oblast in preišče vse slučaje netaktnosti in krivice in krivice kaznuje in jih eventuelno namesti z domačimi strokovnjaki. Dobro smo uverjeni, da je med našim domačim delavstvom dosti takih, ki bi prav tako mogli opravljati službo obratovodje in ki bi imeli nekoliko več socijalnega čuta in smisla za trpeče delavstvo. Če to ne bo zaleglo, homo primorani, priobčiti o zadevi podrobnejše vesti, ki jih imamo na razpolago.

Pogrebno in podporno društvo državnih uslužbencev. Člansko zborovanje se vrši 10. februarja ob 1/8. uri zvečer v salonu restavracije pri »Levu«.

Izkoriščanje. Prejeli smo: V Ljubljani, na Resljevi cesti, se nahaja tovarna „Hidra“. V tej tovarni je zaposlenih tudi večje število delavk, katere pa to podjetje hudo izkorišča. Zvečer, ko bi se moralo delo končati, se zapro vsa okna in vrata, da mislijo mimoidoči, da tu počiva vse delo. V resnici pa morajo delati omenjene delavke čez določeni urnik, seveda za navadno dnevno plačo. Delo traja pogostoma celi dan in celo noč in še naslednji dan. Po zakonu se pa mora nočno delo posebej in višje plačati. Če pa delavke to zahtevajo, se jim grozi s takojšnjim odpustom. Vprašamo inspekcijo dela, ali je bilo to čezurno delo naznanjeno? Ali je po zakonu dovoljeno tako dolgotrajno in težavno delo? Ali ne stoji v kraljevem zakonu, da se čezurno delo plača s tolikimi in tolikimi odstotki več. Pri vsem tem izkoriščanju pa so v tej tovarni v navadi še običutne kazni za vsak najmanjši prestopok. Pa še nekaj za delavske prijatelje klerikalce: V tej tovarni so tudi dobili volilne kuverte za Delavsko zbornico. Nekdo, ki je v tovarni zaposlen, je pa razdelil kuverte in tudi listke za g. Terseglava ter zahteval, da se glasovnica podpiše in kuverta vpriči njega.

tako zapečati. Potem je pobral kuverte in šel. Gospodje klerikalci, ali so to svobodne volitve? Pričakujemo, gospodje klerikalci, da tudi to takoj javite ministrstvu za socialno politiko — ako ne, ste pač hinavci!

Organizacija velesejma. Za letošnji velesejem, ki obeta biti res prvovrsten, je uprava že izdelala načrt razvstitve, ki obsega najrazličnejše industrijske in druge izdelke. Poleg tega bo velesejem obsegal še posebno obitniško razstavo, oddelek za radio, razstavo »Slovenska žena«, higiensko razstavo, razstavo avtomobilov, itd. Priprave za velikopotezno organizacijo velesejma so v polnem teku.

Po smrti trgovca Nurdoviča, ki je bil osumljen umora in radi tega tudi zaprt, so šele dognali v Sisku, da je bil mož popolnoma nedolžen. Zapor mu je povzročil živčno bolezen in v zblaznelosti je tudi umrl. Dober prijatelj Čaruge je nedavno priznal, da je on umoril nekega seljaka. Seveda priznanje je bilo prepozno, trgovec je bil že v grobu.

Ljubosumnost je precej nevarna bolezen. Zagrebški natakar je živel že dalj časa s svojo priležnico in se drugače prav dobro razumel z njo. Rad pa je pogledal tudi po drugih dekletih. Tudi pisaril jim je. Priležnica je slučajno opazila eno tako pismo, ljubosumnost jo je prevzela in v hipni razburjenosti je zasadila nož v hrbet svojega ljubljence. Pri aretaciji se je poglala v okno, ga razbila in se pri tem znatno ranila.

V ljubezenskem objemu je prišel čevljarski mojster Karol Pivk ob uro. Jakob Bergant mu je namreč lepo prigovarjal in ga speljaj na dvorišče, kjer sta se pobratila. Pobratimstvo je pa Bergant zaračunal s tem, da mu je odnesel uro. Pivk je »primankljaje« opazil šele pozneje.

Pijan narednik je ubil steklarja Todor Janiča. Janič se je vračal iz gostilne, kjer je imel srečo pri kartah, na cesti se je pa sporekel z nekim narednikom. Ta ga je napadal s sabljo in ga do dobra obdelal.

V skladišču barak v Kolodvorski ulici, kjer so nastanjeni Rusi, je pred dnevi nekdo vlomil in poleg raznih živil odnesel še 60 kg kakava. Policija je aretirala sumljivega Rusa, ki se ga je prav pošteno nadelal in aretiranece je priznal, da se je lotil skladišča.

Izložbena okna Preskarjeve trgovine na sv. Petra cesti je izpraznil neznanec in sicer na Svečnice proti večeru. Odnešeni predmeti: srajce, hlače, robei so bili vredni čez 3000 Din.

Materinska nepazljivost. Marija Veršičeva iz Mavčje se je morala zagovarjati vsled svoje nepazljivosti, ki je zahtevala smrtuo žrtve njenega otroka. Otrok je namreč odšel proti Savi in zabredel v vodo, kjer je utonil.

Lokomotive je prodajal neki nadebudni »trgovec«, v nakup jih je nekemu ponudil kar pet in zato prejel tudi denar, s katerim je seveda pobegnul. Orožniki so ga kmalu izsledili in zaprli.

Vesten župan je bil upravitelj občine Nikšić v Črni gori. Tam ne poznajo gerentov, zato je pa več odpovedi na županski prestol. Ko se je umaknil župan s svojega županskega stola, so opazili, da manjka v blagajni 230.000 Din.

Policijska kronika. Dne 6. febr. so bile dostavljene sledeče ovadbe: 3 radi tatvine, 4 radi nedostojnega vedenja, 1 radi nezgode, 1 radi izgrede, 1 radi telesne poškodbe, 1 radi pridržanja tuje lastnine, 2 radi kaljenja nočnega miru, 1 radi pijanosti, 1 radi prestopka cestno policijskega reda; aretirana sta bila dva in sicer 1 radi vloma, 1 radi razgrajanja.

Prireditve.

Ljubljanska podružnica „Svobode“ sklicuje svoj redni letni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 20. februarja 1926 ob pol 8. zvečer v prostorih gostilne pri »Novem svetu« (Prešernova soba) na Gosposvetki cesti s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo funkcionarjev; 2. poročilo nadzorstva; 3. volitev novega in 4. razno. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šport.

Šport v Nemčiji. Z razvojem športa v Nemčiji je zrastle tudi njegova pomembnost v javnosti. Spoznanje, da se pride do moči samo z ozkim združenjem mas, do koncentracije treh velikih zvez. Te so: »Centralna komisija za šport in telesno nego«, »Nemški državni odbor za telesno vežbanje« in »Nemško telovadstvo«.

»Centralna komisija za šport in telesno nego« obsega vse delavske športne zveze in šteje v svojih vrstah približno poldrug milijon oseb. Za vodilno geslo ima ta organizacija: »Šport ustvarja ljudsko zdravje«. Organizacija ima namen zboljšati zdravstvene razmere potem smotrenega vežbanja telesa v najširših množicah, pri čemer zavrača vsako hlastanje po rekordih. Največja združenih zvez je »Delavska telovadna in športna zveza (telovadba, lahka atletika, plavanje, zimski šport in igre na prostem), ki šteje okoli 640.000 članov. Njej sledi »Delavska kolesarska zveza« s približno 300.000 člani.

»Nemški državni odbor za telesno vežbanje« broji okoli 4 milijone članov in je po svojem številu ena največjih združenj Evrope. Geslo te organizacije je: »Šport je boj.« Odbor stremi po rekordu, vsled česar je umljivo, se boče ta organizacija uveljaviti tudi zunanj. Odboru pripadati dve največji športni organizaciji, to sta »Nemška nogometna zveza« s 870.000 člani in »Nemška športna oblast« za lahko atletiko s 440.000 člani.

»Nemško telovadstvo« se je odločilo od »Nemškega odbora za telesno vežbanje« in je združenje izrazito nacionalnega značaja. Deluje pod geslom: »Šport nadomešča vojaško dolžnost«. Skoro poldrug milijon te organizacije se rekrutira iz meščanskih slojev.

Ako končno zberemo vse cilje stremljenj ki jih imajo omenjene organizacije, pridemo do zaključka: na

eni strani se goji šport, ki gre za tem da si ljudstvo ohrani zdravo telo; na drugi strani šport, ki je samemu sebi namen; nazadnje pa prihaja šport, ki naj služi kot nadomestilo za vojaško dolžnost — tega pa nam ni treba.

Celje.

Celjska mestna občina, ki pod demokratskim režimom doživlja gospodarsko in politično krizo, je zadnje dni doživela precej čedno ilustracijo gospodujočih demokratov. Dalj časa se je že kuhalo in kuhalo, klic nezadovoljnosti je padel že na Pribečevičevem shodu, ko je župan le preveč bahavo metal Celje pod njegove noge, do vrha je pa privedlo pri zadnji občinski seji. Župan je le s težavo opravičeval celokupno gospodarsko krizo in nezmožnost mestne uprave in pripravljen je bil že predlog, da se izreče županu nezaupnica. Dobil bi jo javno, čeprav jo je pravzaprav že zdavna dobil, zahvaliti se mora le izrednemu slučaju. Nekaj minut, preden je mogel predlog priti na vrsto, je namreč izbruhnil v mestu požar in seja se je razbila, ker dosti občinskih očetov je gasilcev. Tako je predlog sicer ostal za enkrat še samo predlog, vendar dobro vemo, da je demokratski režim igrar in zaigral svojo vlogo in da se je za večne čase ovekovečil s svojim neznanjem in nepoznanjem potreb celjskega meščanstva. Prav, da so tako gospodarili, so vsaj dogospodarili in je meščanstvo vsaj po dejanjih demokratske gospode spoznalo, kam naj voli prihodnjic.

Prekmurske novice.

Murska Sobota. Zadnjic smo poročali, da so se začele deliti podpore poplavljenecem in pripomnili, da bi se pri določitvi podpor moralo ozirati na gospodarsko stanje in pridobitne zmožnosti prizadetih. Ker se še vedno vzdržujejo govorice, da se je določilo podporo v večjih zneskih tudi takim,

ki je niso potrebni, oziroma si lahko sami pomagajo, dočim je mnogo takih, ki se jim je določilo majhne zneske ali celo nič podpore in ker so ti slednji po večini siromaki, ki si ne morejo pomagati, moramo ponovno poudariti, da tak način delitve podpor ni pravičen. Znani so nam n. pr. slučaj, da je pomožni komite določil višino podpore na podlagi »komisijske cenitve« škode, medtem ko komisija baje niti ni bila v dotičnih stanovanjih. Kako more odbor določiti škodo na podlagi mnenja komisije, ki si škodo ni ogledala, nam res ne gre v glavo. Ponavljamo: Podpora se mora dati najprej tistim, ki so je najbolj potrebni, ne pa onim, ki imajo precej pod palcem.

Blato in tema, ki kraljujeta v našem mestu bosta menda privedla M. Soboto na višek slave v brozgi in temi. Posebno Mala Kaniža in Cvetna ulica sta v tem oziru dosegli rekord. Prebivalci teh dveh ulic se upravičeno pritožujejo, da občina nič ne skrbi za razsvetljavo in čiščenje poti, po katerih je blata do kolen. Tudi gradbena sekcija se za ceste malo briga, zato je naše mesto v tem oziru slabše nego kaka kmečka vas. Ker se tudi za cestno-policijski red nikdo ne zmeni, smo Sobočani res — z dežele ljudje.

Tudi tu napravite red. Na Aleksandrovi cesti stoji vojašnica, ki je nekaj časa — otroški vrtec. Kakor že večkrat, je komanda mesta zopet prepovedala pasantom uporabo pešpoti pred vojašnico. Po 7. uri zvečer civilisti ne smejo mimo kasarne in ker se ta ukrep ni razglasil, se lahko zgodi pasantom kakšna neprilika. Če se že noče, da gredo civilisti mimo vojašnice, naj se to vsaj razglasi, da bodo ljudje znali kod ne smejo hoditi.

Guštanj.

Delavstvo se pri nas vidno orientira v svojo pravo smer in se dobro zaveda svoje človečanske misije. Pri občinskih volitvah je dobilo večino in tako vrglo demokratsko in klerikalno

demagoško, ki je občinsko upravo in občino mačehovsko obdelavalo. Na pot smo ko ne bo več osebnostnega boja, ko bo zavladal človečanski čut in smisel za skupnost. To je pa končni cilj socializma: socialistični občinski zastopniki se dobro zavedajo svoje naloge in skrbeli bodo zato, da bodo v občini gospodarili pošteno, pravično in razumno. Pri volitvah v Del. zbornico je delavstvo prav tako pokazalo smisel za resnično delavsko zbornico, ki je edino upravičeno upravljati in nadzorovati delavsko institucijo. S svojimi glasovi smo mnogo doprinesli k končni zmagi delavske misli in delavskega pokreta. Upamo, da ni več daleč dan, ko bo delavstvo v vsej državi našlo in nastopilo enotno pot in da bo tudi pri državni upravi moglo sodelovati ter preprečiti neštete krivice, ki jih vlada nabija delavstvu.

Zabukovec. »Slovenec« in »Pravica« bruhata ogenj in žveplo na zabukovske socialiste in to zbog tega, ker smo vršili svojo proletarsko dolžnost. Ni res, da smo na 15. januarja, ko so delile volilne kuverte iste s silo nazaj pobirale, kakor sta to pisala »Slovenec« in »Pravica«. Res pa je, da je lahko vsak delavec svobodno glasoval, za kogarkoli je hotel. Saj smo razdelili 13. jan. nad 400 letakov med delavstvom tako da je vsak delavec natančno vedel, kako in za koga ima glasovati. O kakšnem terorju sploh ni govora. To si je izmislil dopisnik »Slovenca« in »Pravice«. Če je pa zabukovsko delavstvo tako energično nastopilo proti raznim razbijalcem, to samo dokazuje, da je spregledalo in da si želi zopet skupnega dela v naših združenih strokovnih organizacijah. Nekemu drugemu znanecu pa svetujemo, naj se toliko ne jezi, ker mu to lahko zdravstveno škoduje. Kaj bi mi ubogi zabukovski rudarji počeli, ko bi nam še ta ušel proti Ljubljani in bi ne bilo več nikogar, ki bi nas čnil pri ravnanstvu in še celo v Sarajevu in pri drugih oblastih. Pika. — Radar.

Konzumentje!

Pristopite za člana

Konsumnega društva za Slovenijo, reg. zadruga z o. z.

Pristopnina Din 2.50. -- Delež Din 300.—.

Skladi (rez. disp. pom. itd.) Din 2,250.000.—. Deležni sklad Din 1,250.000.—.

Hranilne vloge Din 6,250.000.

Lastni domovi: 1. Zadrugi dom v Ljubljani (osrednja pisarna in veliko skladišče). 2. Zadrugi hiša v Šiški (prodajalna). 3. Zadrugi dom z restavracijo na Glincah. 4. Zadrugi dom z gostilno v Trzinu. 5. Delavski dom na Savi-Jesenicah. 6. Zadrugi dom z gostilno v Soštanju. 7. Zadrugi hiša na Teznu. 8. Zadrugi dom v Prevaljah. 9. Zadrugi dom v Črni.

Zadrugi prodajalne: 1. Ljubljana-VII (Kolodvorska cesta). 2. Ljubljana-Sodna ulica. 3. Ljubljana-Krakovski nasip. 4. Ljubljana-Vodmat (Bohorčičeva ulica). 5. Vič-Glinca. 6. Borovnica. 7. Trzin na Gorenjskem. 8. Križe pri Trzinu. 9. Sv. Ana nad Trzinom. 10. Radovljica. 11. Lesce. 12. Slov. Javornik. 13. Sava-Jesenice. 14. Jesenice. 15. Kranjska gora. 16. Mojstrana. 17. Gorje pri Bledu. 18. Litija. 19. Ljubno v Sav. dolini I. 20. Ljubno v Sav. dolini II. 21. Soštanj I. 22. Soštanj II. 23. Celje. 24. Poljčane. 25. Rogatec. 26. Pragersko. 27. Ptuj. 28. Tezno. 29. Maribor. 30. Fala. 31. Št. Lovrenc na Pohorju. 32. Ribnica na Pohorju. 33. Muta. 34. Guštanj. 35. Prevalje. 36. Leše. 37. Mežica. 38. Črna I. 39. Črna II.

Zadrugi gostilne: 1. Glinca. 2. Trzin na Gorenjskem. 3. Maribor. 4. Soštanj.

Članov: 17 500. — Pristop se lahko prijavi v vsaki zadrugi prodajalni in zadrugi gostilni.

Konzumentje!

Posameznik je brez brambe v gospodarskem boju proti draginji, le z organizacijo postanejo šibki vpoštevani in močni.

Organizacija konzumentov pa je

Konsumno društvo za Slovenijo r. z. z o. z.